

ZAKLJUČNO POROČILO

O REZULTATIH OPRAVLJENEGA RAZISKOVALNEGA DELA NA PROJEKTU V OKVIRU CILJNEGA RAZISKOVALNEGA PROGRAMA (CRP) »KONKURENČNOST SLOVENIJE 2006 – 2013«

I. Predstavitev osnovnih podatkov raziskovalnega projekta

REPUBLIKA SLOVENIJA
NOSILEC JAVNEGA POOBLASTILA
JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE, LJUBLJANA

1. Naziv težišča v okviru CRP:

Učinkovita in cenejša država

Prejeto: 15-10-2008

Sig. z.: 0110

2. Šifra projekta:

V6-0281

Šifra zadeve:

63113-334/06

Vrednost:

10

3. Naslov projekta:

Slovenska recepcija evropske kulture: Valvasorjeva grafična zbirka

3. Naslov projekta

3.1. Naslov projekta v slovenskem jeziku:

Slovenska recepcija evropske kulture: Valvasorjeva grafična zbirka

3.2. Naslov projekta v angleškem jeziku:

Slovenian Reception of European Culture: the Valvasor Print Collection

4. Ključne besede projekta

4.1. Ključne besede projekta v slovenskem jeziku:

umetnostna/kulturna dediščina, Slovenija, Evropa, nacionalna identiteta, recepcija, povezave, Janez Vajkard Valvasor, zbirateljstvo, grafika, grafične zbirke

4.2. Ključne besede projekta v angleškem jeziku:

artistic/cultural heritage, Slovenia, Europa, national identity, reception (of art), (artistic) connections, Johann Weichard Valvasor, art collecting, graphic art, print collections

5. Naziv nosilne raziskovalne organizacije:

Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU)

5.1. Seznam sodelujočih raziskovalnih organizacij (RO):

/

6. Sofinancer/sofinancerji:

Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS) in
Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije

7. Šifra ter ime in priimek vodje projekta:

15690

Barbara Murovec

Datum: 14. 10. 2008

Podpis vodje projekta:

Doc. dr. Barbara Murovec

Podpis in žig izvajalca:

Prof. dr. Oto Luthar

II. Vsebinska struktura zaključnega poročila o rezultatih raziskovalnega projekta v okviru CRP

1. Cilji projekta:

1.1. Ali so bili cilji projekta doseženi?

- ☒ a) v celoti
☐ b) delno
☐ c) ne

Če b) in c), je potrebna utemeljitev.

1.2. Ali so se cilji projekta med raziskavo spremenili?

- ☐ a) da
☒ b) ne

Če so se, je potrebna utemeljitev:

2. Vsebinsko poročilo o realizaciji predloženega programa dela¹:

Projekt je bil prijavljen, odobren in realiziran predvsem kot znanstvena podpora nacionalnemu založniškemu projektu Iconotheca Valvasoriana, pri katerem je Fundacija J. V. Valvasor oblikovala in natisnila faksimile celotne Valvasorjeve grafične zbirke, ki je hranjena v Zagrebu.

Valvasor, ki se je zavedal pomena svoje knjižnice in grafične zbirke, je obe ponudil v odkup kranjskim deželnim stanovom, ki pa se zanj niso odločili. S faksimilom je Fundacija "izgubljeno" dediščino vrnila Sloveniji, z znanstvenokritično obdelavo zbirke pa je bil raziskan in potrjen njen izjemen pomen (ne le v slovenskem prostoru, temveč tudi kot ene izjemno redkih skoraj intaktno ohranjenih zbirk, v kateri so ohranjeni številni pomembni grafični listi, ki sicer v evropskih zbirkah niso v evidenci).

Ker v Sloveniji ni niti osnovne literature za preučevanje Valvasorjeve grafične zbirke, je bila velika večina dela izvedena v tujini, v grafičnih zbirkah in specializiranih umetnostnozgodovinskih knjižnicah (zlasti v Münchnu, na Dunaju, v Amstrdamu, Benetkah, Firencah in Londonu).

Raziskave so potekale glede na avtorje, tematske sklope, s komparativno analizo, identifikacijo, ikonografijo in kulturozgodovinski kontekst posameznih listov in serij ter albumov kot zaključenih celot.

Posamezni listi so bili po raziskavi kataložno obdelani po vzoru osrednje evropske serije, imenovane po prvem avtorju "Hollstein", pripravljeni so bili indeksi, velik del albumov pa je bil na inštitutu tudi preveden v angleški jezik.

Rezultat projekta so znanstvenokritične obdelave posameznih albumov (pri njih so sodelovali naslednji raziskovalci, vključeni v projekt: Barbara Murovec, Anica Lavrič, Blaž Resman, Alenka Klemenc, Marjeta Ciglencečki, Jurij Mikuž, v sodelovanju z urednikom celotne zbirke Lojzetom Gostišo), prevodi, predstavitve na domačih in mednarodnih simpozijih, izvirni znanstveni članki o posameznih temah in ciklih.

¹ Potrebno je napisati vsebinsko raziskovalno poročilo, kjer mora biti na kratko predstavljen program dela z raziskovalno hipotezo in metodološko-teoretičen opis raziskovanja pri njenem preverjanju ali zavračanju vključno s pridobljenimi rezultati projekta.

3. Izkoriščanje dobljenih rezultatov:

3.1. Kakšen je potencialni pomen² rezultatov vašega raziskovalnega projekta za:

- ☒ a) odkritje novih znanstvenih spoznanj;
- ☒ b) izpopolnitev oziroma razširitev metodološkega instrumentarija;
- ☐ c) razvoj svojega temeljnega raziskovanja;
- ☐ d) razvoj drugih temeljnih znanosti;
- ☐ e) razvoj novih tehnologij in drugih razvojnih raziskav.

3.2. Označite s katerimi družbeno-ekonomskimi cilji (po metodologiji OECD-ja) sovpadajo rezultati vašega raziskovalnega projekta:

- ☐ a) razvoj kmetijstva, gozdarstva in ribolova - Vključuje RR, ki je v osnovi namenjen razvoju in podpori teh dejavnosti;
- ☐ b) pospeševanje industrijskega razvoja - vključuje RR, ki v osnovi podpira razvoj industrije, vključno s proizvodnjo, gradbeništvom, prodajo na debelo in drobno, restavracijami in hoteli, bančništvom, zavarovalnicami in drugimi gospodarskimi dejavnostmi;
- ☐ c) proizvodnja in racionalna izraba energije - vključuje RR-dejavnosti, ki so v funkciji dobave, proizvodnje, hranjenja in distribucije vseh oblik energije. V to skupino je treba vključiti tudi RR vodnih virov in nuklearne energije;
- ☐ d) razvoj infrastrukture - Ta skupina vključuje dve podskupini:
 - transport in telekomunikacije - Vključen je RR, ki je usmerjen v izboljšavo in povečanje varnosti prometnih sistemov, vključno z varnostjo v prometu;
 - prostorsko planiranje mest in podeželja - Vključen je RR, ki se nanaša na skupno načrtovanje mest in podeželja, boljše pogoje bivanja in izboljšave v okolju;
- ☐ e) nadzor in skrb za okolje - Vključuje RR, ki je usmerjen v ohranjanje fizičnega okolja. Zajema onesnaževanje zraka, voda, zemlje in spodnjih slojev, onesnaženje zaradi hrupa, odlaganja trdnih odpadkov in sevanja. Razdeljen je v dve skupini:
- ☐ f) zdravstveno varstvo (z izjemo onesnaževanja) - Vključuje RR - programe, ki so usmerjeni v varstvo in izboljšanje človekovega zdravja;
- ☒ g) družbeni razvoj in storitve - Vključuje RR, ki se nanaša na družbene in kulturne probleme;
- ☒ h) splošni napredek znanja - Ta skupina zajema RR, ki prispeva k splošnemu napredku znanja in ga ne moremo pripisati določenim ciljem;
- ☐ i) obramba - Vključuje RR, ki se v osnovi izvaja v vojaške namene, ne glede na njegovo vsebino, ali na možnost posredne civilne uporabe. Vključuje tudi varstvo (obrambo) pred naravnimi nesrečami.

² Označite lahko več odgovorov.

3.3. Kateri so **neposredni rezultati** vašega raziskovalnega projekta glede na zgoraj označen potencialni pomen in razvojne cilje?

Projekt je dal znanstveno podporo, metodološke temelje in omogočil dokončanje faksimila s kritično izdajo celotne Valvasorjeve grafične zbirke, t. i. Iconotheca Valvasoriana. Raziskave so prinesle novo vednje o Valvasorjevem pomenu.

3.4. Kakšni so lahko **dolgoročni rezultati** vašega raziskovalnega projekta glede na zgoraj označen potencialni pomen in razvojne cilje?

Raziskave in znanstvena obdelava posameznih listov predstavljajo temelj za poznavanje Valvasorjeve grafične zbirke in izhodišče za vse nadaljnje specialistične študije. Poglobljeno vedenje o nacionalni likovni dediščini, edicija Valvasorjeve grafične zbirke zagotovo dviguje zavest o nacionalni kulturni identiteti. Popularizacija gradiva in predstavitev v tujini.

3.5. Kje obstaja verjetnost, da bodo vaša znanstvena spoznanja deležna zaznavnega odziva?

- ☒ a) v domačih znanstvenih krogih;
- ☒ b) v mednarodnih znanstvenih krogih;
- ☒ c) pri domačih uporabnikih;
- ☒ d) pri mednarodnih uporabnikih.

3.6. Kdo (poleg sofinancerjev) že izraža interes po vaših spoznanjih oziroma rezultatih?

- Tuje grafične zbirke (muzeji, galerije).
- Biblioteke.
- Študenti in raziskovalci.
- Zbiratelji.

3.7. Število diplomantov, magistrstov in doktorjev, ki so zaključili študij z vključenostjo v raziskovalni projekt?

/

4. Sodelovanje z tujimi partnerji:

4.1. Navedite število in obliko formalnega raziskovalnega sodelovanja s tujimi raziskovalnimi inštitucijami.

- Raziskovalno delo na The Getty Research Institute, Los Angeles; osrednji umetnostnozgodovinski raziskovalni inštitut za področje zbirateljstva.
- Vabljen predavanje Why (not) national? The case of Slovenia. How to write art.

Between Valvasor, around 1689 and the New Slovenian State, 1991, Budimpešta, CONFERENCE OF THE CIHA. COMITÉ INTERNATIONAL D'HISTOIRE DE L'ART24. 11. 2007: kot študija primera je bilo predstavljeno raziskovanje Valvasorjeve grafične zbirke.

Bilateralno sodelovanje s Hrvaško.

4.2. Kakšni so rezultati tovrstnega sodelovanja?

Razširjanje vedenja o pomenu Valvasorjeve grafične zbirke z vidika zbirateljstva v tujini. Komparativne analize.

Objave v tujih znanstvenih revijah.

Priprava skupnega mednarodnega posveta o zbirateljstvu.

5. Bibliografski rezultati³ :

Za vodjo projekta in ostale raziskovalce v projektni skupini priložite bibliografske izpise za obdobje zadnjih treh let iz COBISS-a) oz. za medicinske vede iz Inštituta za biomedicinsko informatiko. Na bibliografskih izpisih označite tista dela, ki so nastala v okviru pričujočega projekta.

6. Druge reference⁴ vodje projekta in ostalih raziskovalcev, ki izhajajo iz raziskovalnega projekta:

9. 1. 2008 sestanek z naročnikom projekta Ministrstvom za kulturo: predstavitev strukture projekta in opravljenega dela na projektu v prvem letu Barbara Murovec, Blaž Resman.

Barbara Murovec: Ikonografske raziskave profanih grafičnih ciklov na primeru 10. zvezka Valvasorjeve grafične zbirke : [predavanje na Znanstvenem posvetu slovenskih umetnostnih zgodovinarjev "Slovenske ikonografske študije", 2.-3. junij 2006, Prešernova dvorana SAZU]. Ljubljana, 2006. - vpogled v Valvasorjevo zbirateljsko na primeru 10. zvezka Valvasorjeve grafične zbirke.

Barbara Murovec, Alenka Klemenc: znanstvenokritična izdaja in prevod v angleški jezik 11. zvezka Valvasorjeve grafične zbirke, Ljubljana 2008 (v tisku).

³ Bibliografijo raziskovalcev si lahko natisnete sami iz spletne strani: <http://www.izum.si/>

⁴ Navedite tudi druge raziskovalne rezultate iz obdobja financiranja vašega projekta, ki niso zajeti v bibliografske izpise, zlasti pa tiste, ki se nanašajo na prenos znanja in tehnologije.

Navedite tudi podatke o vseh javnih in drugih predstavitevah projekta in njegovih rezultatih vključno s predstavitevami, ki so bile organizirane izključno za naročnika/naročnike projekta.